

คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

งานวิจัยสถาบันและสารสนเทศ
ส่วนแผนงาน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
เผยแพร่: 4 เมษายน 2562

คำนิยามศัพท์ที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk)

คือ ความเป็นไปได้หรือความไม่แน่นอน ที่เหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคต และส่งผลกระทบให้องค์กรไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรได้

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor)

คือ สาเหตุที่มาของความเสี่ยง ที่ทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ การระบุปัจจัยเสี่ยงควรมีความเชื่อมโยงกับผลความสำเร็จตามเป้าหมายของมหาวิทยาลัย โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ตามแผนงานของหน่วยงาน และโอกาสของเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น อันจะส่งผลกระทบต่อหน่วยงาน ทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์นั้นได้

การระบุค่าโอกาสของความเสี่ยง (L) และค่าผลกระทบ (I)

โอกาสของความเสี่ยง (Likelihood) ใช้ตัวย่อ L

หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ โดยพิจารณาจากความถี่ของเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในหนึ่งรอบปีงบประมาณ

เกณฑ์การให้คะแนนค่าโอกาสของความเสี่ยง

ขั้นตอนนี้เป็นการระบุค่าโอกาสการเกิดเหตุการณ์ว่าจะอยู่ในระดับเป็นไปได้มากหรือน้อยเพียงใด โดยจัดค่าโอกาสการเกิดเหตุการณ์ ออกเป็น 5 ระดับ

เชิงปริมาณ	เชิงคุณภาพ
1 = 0 – 1 ครั้งต่อปี	อาจเกิดขึ้นเฉพาะในสถานการณ์ที่ไม่ปกติบางกรณี
2 = 2 – 3 ครั้งต่อปี	อาจจะเกิดขึ้นน้อยมาก
3 = 4 – 5 ครั้งต่อปี	เป็นไปได้ ที่เกิดขึ้นในบางครั้ง
4 = 6 ครั้งต่อปี	เป็นไปได้มากคาดว่าจะเกิดขึ้นค่อนข้างบ่อย
5 = ตลอดทั้งปี (มากกว่า 6 ครั้งต่อปี)	ค่อนข้างแน่นอน คาดหมายว่าจะเกิดขึ้นในสถานการณ์ส่วนใหญ่

ผลกระทบ (Impact) ใช้ตัวย่อ I

หมายถึง ระดับความรุนแรงและมูลค่าความเสียหายจากเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตามประเภทของปัจจัยเสี่ยง

เกณฑ์การให้คะแนนค่าผลกระทบ

แบ่งออกเป็น 5 ระดับ

ค่าคะแนน	ความหมาย
1 = ได้ผลงานตามเป้าหมายมากกว่าร้อยละ 90 ขึ้นไป	หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนได้ผลงานมากกว่าร้อยละ 90 ขึ้นไป
2 = ได้ผลงานตามเป้าหมาย ตั้งแต่ร้อยละ 81 – 90	หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนได้ผลงานตั้งแต่ร้อยละ 81 – 90
3 = ได้ผลงานตามเป้าหมาย ตั้งแต่ร้อยละ 71 – 80	หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนได้ผลงานตั้งแต่ร้อยละ 71 – 80
4 = ได้ผลงานตามเป้าหมาย ตั้งแต่ร้อยละ 61 – 70	หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน ได้ผลงานตั้งแต่ร้อยละ 61 – 70
5 = ได้ผลงานตามเป้าหมายน้อยกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 60	หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน ได้ผลงานน้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60

การนำค่าโอกาสของความเสียหาย (Likelihood) ใช้ตัวย่อ L และค่าผลกระทบ (Impact) ใช้ตัวย่อ I ไปบันทึกลงในแผนผังเมทริกซ์ (Risk Matrix)

กำหนดให้แกน X คือ ค่าโอกาสของความเสียหาย และแกน Y คือ ค่าผลกระทบ ประโยชน์ของการจัดทำแผนผังเมทริกซ์ เพื่อช่วยให้หน่วยงานสามารถเรียงระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) ของเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้ในแผนผังเดียวกัน ซึ่งระดับความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีมี 4 ระดับ ได้แก่

- 1) สูงมาก (Extreme)
- 2) สูง (High)
- 3) ปานกลาง (Medium)
- 4) ต่ำ (Low)

โดยใช้สี่สีประกอบในรูปแบบคล้ายคลึงกับสัญญาณไฟจราจร

ผลกระทบ (I)	5	H	E	E	E	E
	4	H	H	H	E	E
	3	M	M	H	H	E
	2	L	M	M	H	H
	1	L	L	M	M	H
		1	2	3	4	5
โอกาส (L)						

คำอธิบาย :

ขอบเขตพื้นที่	ความหมาย
สีแดง = ความเสี่ยงสูงมาก (Extreme Risk, E)	ตกพื้นที่ซึ่งต้องมีแผนการบริหารความเสี่ยงเร่งด่วน
สีส้ม = ความเสี่ยงสูง (High Risk, H)	ตกพื้นที่ซึ่งต้องมีแผนการบริหารความเสี่ยง
สีเหลือง = ความเสี่ยงปานกลาง (Medium Risk, M)	อยู่พื้นที่ซึ่งยอมรับความเสี่ยงได้
สีเขียว = ความเสี่ยงต่ำ (Low Risk, L)	อยู่พื้นที่ซึ่งยอมรับความเสี่ยงได้

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- R1 คือค่าระดับความเสี่ยงที่ยังมิได้ดำเนินการใดๆ ในการควบคุมความเสี่ยง
- R2 คือค่าระดับความเสี่ยงภายหลังการมีกิจกรรมควบคุมแล้ว

ระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่ (Remaining Risk Level)

หมายถึง กระบวนการทบทวนความเสี่ยงด้วยเหตุผลจากการระดมความคิดว่ากิจกรรมควบคุมหรือระบบการควบคุมภายในที่หน่วยงานกำหนดขึ้นนั้น ช่วยควบคุมความเสี่ยงให้ลดลงได้หรือไม่ เป็นการอธิบายเหตุผลของความเสี่ยงเชิงตัวเลข เพื่อการตัดสินใจในการดำเนินการจัดการความเสี่ยงต่อไป

วิธีการจัดการความเสี่ยง (Risk Management Methods)

การจัดการความเสี่ยง เป็นการนำมาตรการหรือวิธีการมาใช้ปฏิบัติในหน่วยงาน เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงในการดำเนินงานที่ยังไม่มีกิจกรรมควบคุม หรือที่มีอยู่แต่ยังไม่เพียงพอควรคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่ได้รับจากการตัดสินใจในการเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยง แนวทางการปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยง

สัญญาณเตือนภัย (Risk Warning Signs)

หมายถึง เป็นเครื่องมือการเตือนหน่วยงานว่าอาจมีเหตุการณ์ซึ่งเกิดขึ้นได้ภายหลังจากมีแผนจัดการความเสี่ยงแล้ว หรือมีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถควบคุมความเสี่ยงนั้นได้

ประเภทของความเสี่ยง (Risk Type)

คือ การกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการระบุปัจจัยเสี่ยงแยกตามประเภทความเสี่ยงของหน่วยงานทุกระดับในมหาวิทยาลัย แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk) ตัวย่อ S

ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวม โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ไม่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์/วิสัยทัศน์ หรือเกิดจากการกำหนดกลยุทธ์ที่ขาดการมีส่วนร่วม ทำให้โครงการขาดการยอมรับและโครงการไม่ได้นำไปสู่การแก้ไขปัญหาหรือการตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างแท้จริง หรือเป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจผิดพลาด หรือนำการตัดสินใจนั้นมาใช้ อย่างไม่ถูกต้อง

2) ความเสี่ยงด้านการเงินและทรัพย์สิน (Financial and Asset Risk) ตัวย่อ F

ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สิน ซึ่งมีผลทำให้มหาวิทยาลัยต้องมีรายได้ลดน้อยลง หรือค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หรือความเสียหายต่อทรัพย์สินของมหาวิทยาลัย การจัดการความเสี่ยงจึงมีลักษณะของการปกป้องทรัพย์สิน การเงิน และมาตรการประหยัดค่าใช้จ่าย

3) ความเสี่ยงด้านปฏิบัติงาน (Operational Risk) ตัวย่อ O

ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานตามปกติทุกขั้นตอน โดยครอบคลุมถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ วัสดุ/อุปกรณ์ บุคลากรที่ปฏิบัติงาน ฯลฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการหรือแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย

4) ความเสี่ยงด้านกฎระเบียบ (Compliance Risk) ตัวย่อ C

ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัย หรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการดำเนินการตามสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงานจากเหตุการณ์ภายนอก

5) ความเสี่ยงด้านภาพลักษณ์และชื่อเสียง (Image and Reputation Risk) ตัวย่อ IM

ภาพพจน์ของมหาวิทยาลัยอาจเกิดความเสียหาย เนื่องจากการเผยแพร่ข่าวสื่อเชิงลบในระดับ จังหวัด ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

6) ความเสี่ยงด้านสุขภาพและความปลอดภัย (Health and Safety Risk) ตัวย่อ HS

ความเสี่ยงเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ ความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัย

7) ความเสี่ยงด้านบุคลากร (Personnel Risk) ตัวย่อ P

ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย เป็นความเสี่ยงจากบุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายปฏิบัติการ ความเสี่ยงนี้ครอบคลุมถึงการบริหารงานบุคคล เช่น อัตราการลาออกของพนักงานมหาวิทยาลัย

8) ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Risk) ตัวย่อ D

เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีดิจิทัลของแต่ละหน่วยงานในการกำหนดให้มีการจัดการความเสี่ยงตามพื้นฐานความจำเป็นของงานแต่ละงาน เช่น การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การเรียกข้อมูลกลับคืน เป็นต้น

9) ความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลและอัตตาภิบาล (Good Governance and Self Governance Risk) ตัวย่อ G

เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในกระบวนการหลักขององค์กรเพื่อให้มั่นใจได้ว่าการดำเนินการเป็นไปตามหลัก ธรรมาภิบาลและอัตตาภิบาล เช่น ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นต้น รวมถึงความเสี่ยงในการกำกับดูแลตนเองที่ดีด้วย

ตัวชี้วัดกิจกรรมควบคุม (Risk Control Activity Indicators)

หมายถึง กิจกรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยควบคุมความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย ซึ่งกิจกรรมการควบคุมดังกล่าว หมายถึง กระบวนการ วิธีการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่จะทำให้มั่นใจได้ว่าผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการสอดคล้องกับทิศทางที่ต้องการสามารถช่วยป้องกันและชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ได้

เช่น 1) เร่งรัดปรับปรุงหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน เช่น Modular Curriculum /Entrepreneurship/21st Century Skill

2) มีคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องมือหรือโปรแกรมเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน JSON API

ตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators)

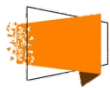
หมายถึง เครื่องมือสำคัญในการจัดการความเสี่ยงใช้ติดตามและเตือนภัย เพื่อใช้ในการติดตามดูแลความเสี่ยง ควรเป็นลักษณะเป็นตัวชี้วัดนำ (Leading Indicator) ทำให้สามารถเก็บข้อมูล รายงานผล และสะท้อนแนวโน้มของการจัดการความเสี่ยงในแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงอาจมีหลายตัวก็ได้ ขึ้นอยู่กับการระบุสาเหตุความเสี่ยง

- ประโยชน์ของ KRI : เป็นตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญและมีประโยชน์มากในการสนับสนุนการตัดสินใจ กับ การจัดการความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์/พันธกิจขององค์กร
- ข้อจำกัดของ KRI : มีการเลือกตัวแปรที่จะนำมาใช้เป็น KRI ไม่ถูกต้องหรือมีฐานข้อมูลที่ไม่ชัดเจน หรือมีปริมาณน้อย จะทำให้การคำนวณและพยากรณ์ผิดพลาดได้

เช่น 1) จำนวนหลักสูตรที่มีการเรียนการสอนในระบบสองภาษา

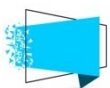
2) ทุกระบบสามารถดำเนินการเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน JSON API

คำศัพท์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยง

กลยุทธ์ (Strategy)

หมายถึง แนวทางที่มหาวิทยาลัยนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้มหาวิทยาลัยบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ภายใต้ข้อจำกัดของสภาพแวดล้อมภายนอก และขีดความสามารถของมหาวิทยาลัย

การติดตามประเมินผลแผนการบริหารความเสี่ยง (Monitoring of Risk)

หมายถึง การสอบทานความก้าวหน้าของกิจกรรม การกระทำ หรือระบบงานตามแผนที่กำหนด เพื่อตรวจสอบความเปลี่ยนแปลงในการดำเนินการตามแผน ของหน่วยงานในมหาวิทยาลัย

การกำหนดกรอบการปฏิบัติ (Defining a Framework)

หมายถึง การกำหนดกระบวนการดำเนินการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

การกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Setting Acceptable Responses to Risk)

หมายถึงการกำหนดเกณฑ์ระดับค่าคะแนนของโอกาสการเกิดเหตุการณ์และค่าผลกระทบ ตามประเภทของความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยสามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นได้ โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มกิจกรรมการควบคุม

การควบคุม (Control)

หมายถึง การออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ โดยสภามหาวิทยาลัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยและหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยนำไปปฏิบัติ ทำให้เกิดกิจกรรมการควบคุม

การควบคุมภายใน (Internal Control)

หมายถึง กระบวนการที่กำหนดขึ้นภายในหน่วยงาน เพื่อสร้างความมั่นใจว่า มหาวิทยาลัยมีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีการจัดทำรายงานทางการเงินที่เชื่อถือได้ และมีการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control)

เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงการสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน ฯลฯ

การควบคุมเพื่อให้อัตราพบ (Detective Control)

เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นพบข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การยืนยันยอด การตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง ฯลฯ

การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control)

เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี เป็นต้น

การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control)

เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีการแก้ไข ไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต เช่น การจัดเตรียมเครื่องมือดับเพลิง เพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายให้น้อยลง หากเกิดเพลิงไหม้ เป็นต้น

การจัดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง (Setting Up Organization of Risk Management)

หมายถึง การจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้กับหน่วยงานและบุคลากรภายในมหาวิทยาลัยให้มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

การจัดทำรายงานผลการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Report)

หมายถึง การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)

หมายถึง กระบวนการที่มหาวิทยาลัยจัดให้มีขึ้น เพื่อบริหารจัดการโอกาสของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น และส่งผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัย

การติดตามประเมินผลในระหว่างการปฏิบัติงาน (Ongoing Monitoring)

หมายถึง การติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามวิธีการควบคุมในระหว่างการปฏิบัติงาน อาจเรียกว่าการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง หรือการประเมินผลแบบต่อเนื่อง

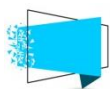
การประเมินผลเป็นรายครั้ง (Separate Evaluation)

หมายถึง การประเมินที่มีวัตถุประสงค์มุ่งเน้นไปที่ประสิทธิผลของการควบคุม ณ ช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่กำหนด โดยขอบเขตและความถี่ในการประเมินรายครั้งขึ้นอยู่กับ การประเมินความเสี่ยงและประสิทธิผลของวิธีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเป็นหลัก

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ค่าโอกาสของความเสี่ยงตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนด

การถ่ายโอนความเสี่ยง (Risk Sharing)

หมายถึง การแบ่งความรับผิดชอบ โดยการจัดให้มีบุคคลที่ 3 มารองรับความเสี่ยงแทนมหาวิทยาลัย เช่น การทำประกันภัย เป็นต้น

การระบุวิธีการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม (Identifying Suitable Responses to Risk)

หมายถึง การระบุวิธีการจัดการกับความเสี่ยงในแต่ละระดับ เป็นกิจกรรมภายหลังขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงแล้ว

การระบุค่าโอกาสของความเสี่ยงและค่าผลกระทบ (Identifying Risk Likelihood and Impact)

หมายถึง การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนค่าโอกาสของความเสี่ยงและค่าผลกระทบ

การระบุปัจจัยเสี่ยง (Identifying Risk Factor)

หมายถึง การระบุเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยทั้งด้านบวกและด้านลบ

การลดความเสี่ยง (Risk Reduction)

หมายถึง การจัดให้มีแผนการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดโอกาสความน่าจะเป็นของความเสี่ยง

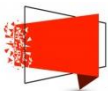
การยอมรับความเสี่ยง (Risk Acceptance)

หมายถึง การตัดสินใจที่จะยอมรับผลที่ตามมา หากเหตุการณ์เกิดขึ้น โดยคาดว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัย หรือระบบควบคุมภายใน ที่มีอยู่นั้นเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องมีกิจกรรมควบคุมเพิ่มเติม

การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Risk Avoidance)

หมายถึง การยกเลิกกิจกรรมอื่นที่จะทำให้มหาวิทยาลัยมีความเสียหายเกิดขึ้น

ความซื่อสัตย์ (Integrity)

หมายถึง การมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ของบุคลากรมหาวิทยาลัยทุกระดับชั้น

ความโปร่งใส (Transparency)

หมายถึง การดำเนินการบริหารงานของมหาวิทยาลัย มีความถูกต้องตามกฎหมาย มีการเปิดเผยข้อมูลที่ต้องครบถ้วน มีระบบการตรวจสอบบัญชีที่เชื่อถือได้

ความเสี่ยงที่มีอยู่ตามธรรมชาติ (Inherent Risk)

หมายถึง ความเสี่ยงของมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ทั่วไปหากความเสี่ยงดังกล่าวไม่ได้รับการเอาใจใส่ อาจนำไปสู่โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์อันส่งผลกระทบต่อการทำงานของมหาวิทยาลัย

ความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ (Residual Risk)

หมายถึง ความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังจากผ่านกิจกรรมการควบคุมภายในแล้ว

ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)

หมายถึง ระดับความเสี่ยงที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดว่าสามารถยอมรับระดับความเสี่ยงเหล่านั้นได้

ความเสี่ยงระดับองค์กร (Enterprise Risk)

หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยโดยตรง ส่งผลกระทบถึงเป้าหมายในระดับมหาวิทยาลัย

ความเสี่ยงระดับปฏิบัติการ (Operation Risk)

หมายถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อกิจกรรมภายในหน่วยงาน และเป้าหมายของหน่วยงาน

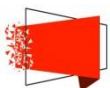
แผนผังเมทริกซ์ (Risk Matrix)

หมายถึง เครื่องมือซึ่งใช้ระบุระดับของความเสี่ยง โดยการนำเสนอเป็น 2 แกน คือ แกน X แทนค่าระดับคะแนนของโอกาสของความเสี่ยง และแกน Y แทนค่าระดับคะแนนของผลกระทบ

ภาระรับผิดชอบ (Accountability)

หมายถึง การปฏิบัติงานด้วยความตระหนักในหน้าที่ และต้องทำให้ดีที่สุด โดยมีทั้งความรับผิดชอบและความรับชอบ

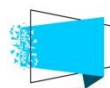
หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Corporate Governance)

หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการที่เป็นธรรม และมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้

หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

หมายถึง มหาวิทยาลัยมีการบริหารจัดการตามมิติธรรมาภิบาล 9 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักประสิทธิผล หลักประสิทธิภาพ หลักการตอบสนอง หลักภาระรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักการกระจายอำนาจ หลักนิติธรรม หลักความเสมอภาค

หลักประสิทธิผล (Effectiveness)

หมายถึง ผลการดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกัน โดยการปฏิบัติงานจะต้องมีทิศทาง ยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผล และพัฒนา ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

หลักประสิทธิภาพ (Efficiency)

หมายถึง การดำเนินงานตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสม ให้องค์กรสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงาน และระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการตอบสนอง (Responsiveness)

หมายถึง การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึง ตอบสนองตามความคาดหวัง/ความต้องการของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสีย ที่มี ความหลากหลายและมีความแตกต่าง

หลักการมีส่วนร่วม (Participation)

หมายถึง กระบวนการที่ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และ ร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization)

หมายถึง การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจ ทรัพยากรและภารกิจ จากระดับองค์กรสู่หน่วยงาน เพื่อดำเนินการแทน โดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการ ดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มประสิทธิภาพ เพื่อผลการดำเนินงานที่ดีขององค์กร ทั้งนี้การกระจาย อำนาจการตัดสินใจที่ดี บุคลากรต้องมีความรู้ความสามารถและข้อมูลสนับสนุนเพื่อให้เกิดการตัดสินใจที่ เหมาะสม

หลักนิติธรรม (Rule of Law)

หมายถึง การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในการบริหารราชการด้วยความเป็น ธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักความเสมอภาค (Equity)

หมายถึง การได้รับการปฏิบัติและได้รับบริการอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชาย/หญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพสถานะของบุคคล สถานะ ทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรมและอื่น ๆ

ตัวอย่าง

แผนบริหารความเสี่ยงแผนงานโครงการ

ตัวอย่างแผนบริหารความเสี่ยงแผนงานโครงการ

🏠 กลับ

แผนการบริหารความเสี่ยงแผนงานโครงการตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ 2563
กรอกข้อมูล ส่วนที่ 1

RMP-002

ความเสี่ยง	สาเหตุความเสี่ยง	การประเมินค่า ความเสี่ยงก่อนมี กิจกรรมควบคุม			ระดับความเสี่ยง ที่ยอมรับได้			วิธีการจัดการความเสี่ยง	สัญญาณ เตือนภัย
		L	I	R1	L	I			
การเสียโอกาสในการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมการบริหารงานอย่างชาญฉลาดและความไม่ปลอดภัยของข้อมูล แก้ไข	1. ฐานข้อมูลยังมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งานหรือยังไม่แล้วเสร็จ เช่น ฐานข้อมูลหลักสูตรในรูปแบบ Search Engine 2. ฐานข้อมูลภายในมหาวิทยาลัยมีหลากหลาย platform ทำให้การเชื่อมต่อข้อมูลที่น่าไปสู่ Data Warehouse ไม่สามารถทำได้ง่าย	5	4	20 E	2	3	6 M	1. การจัดหาอุปกรณ์เพื่อการจัดทำและพัฒนาฐานข้อมูลต่าง ๆ โดยเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร 2. ดำเนินการเชื่อมต่อฐานข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกันผ่าน JSON API 3. นำโปรแกรม Microsoft Power BI มาเป็นเครื่องมือในการนำข้อมูลมาประมวลผลและนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อนำข้อมูลไปแสดงผลในรูปแบบ Dashboard	ผู้บริหารในมหาวิทยาลัยไม่สามารถนำข้อมูลจากระบบสารสนเทศมาใช้ ประกอบการตัดสินใจได้ ทันทั่วทั้งที่เนื่องจากข้อมูลไม่เชื่อมต่อกัน

ความเสี่ยง : การเสียโอกาสในการใช้ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการส่งเสริมการบริหารงานอย่างชาญฉลาดและความไม่ปลอดภัยของข้อมูล

ประเภทความเสี่ยง	ตัวชี้วัด	เป้าหมายตัวชี้วัด				
		ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	หน่วยนับ
ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology Risk)	ตัวชี้วัดกิจกรรมควบคุม: สามารถเพิ่มตัวชี้วัดกิจกรรมควบคุมได้ มีคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องมือหรือโปรแกรมเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน JSON API และดำเนินการเชื่อม นำข้อมูลสารสนเทศตามโจทย์เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร แก้ไข รายละเอียดขั้นตอนกิจกรรมควบคุม โปรดระบุใน MILESTONE					
		1	2	3	3	คะแนน
	ตัวชี้วัดความเสี่ยง (KRI): สามารถเพิ่มตัวชี้วัดความเสี่ยงได้ การพัฒนาฐานข้อมูล SUT Big Data เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร แก้ไข					
		20	40	60	80	ร้อยละ
	ทุกระบบสามารถดำเนินการเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน JSON API	20	40	60	80	ร้อยละ
	Microsoft Power BI สามารถประมวลผลในรูปของ Dashboard ได้	20	40	60	80	ร้อยละ

ระดับขั้นของความสำเร็จ Milestone

ตัวชี้วัดกิจกรรมควบคุม:

มีคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องมือหรือโปรแกรมเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน JSON API และดำเนินการเชื่อมต่อ นำข้อมูลสารสนเทศตามโจทย์เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

น้ำหนัก:

คำอธิบาย: กำหนดเป็นระดับขั้นของความสำเร็จ (Milestone) แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ พิจารณาจากความก้าวหน้าของขั้นตอนการดำเนินงานตามเป้าหมายแต่ละระดับ ดังนี้ โดยที่ :

ข้อที่ 1

ขั้นตอนที่	รายละเอียดผลงานของแต่ละขั้นตอน	คะแนน	
1	แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการเชื่อมต่อข้อมูลสารสนเทศตามโจทย์เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร	1	๔๕ นกัจ
2	มีการวิเคราะห์และออกแบบระบบเพื่อดำเนินการเชื่อมต่อข้อมูลสารสนเทศตามโจทย์เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร	2	๔๕ นกัจ
3	มีคอมพิวเตอร์แม่ข่าย เครื่องมือหรือโปรแกรมเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน JSON API	3	๔๕ นกัจ
4	มีการอบรม และมีงบประมาณในการจัดซื้อ license โปรแกรม Microsoft Power BI	4	๔๕ นกัจ
5	ทดสอบและปรับปรุงระบบ SUT Big Data ทุกระบบสามารถดำเนินการเชื่อมต่อข้อมูลผ่าน JSON API และ Microsoft Power BI สามารถประมวลผลในรูปของ Dashboard ได้	5	๔๕ นกัจ

เพิ่มเป็นคะแนนภาคใดคะแนน

ข้อที่ 2

ระดับความสำเร็จของ MILESTONE	ระดับคะแนน				
	1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน	5 คะแนน
ขั้นตอนที่ 1	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นตอนที่ 2		✓	✓	✓	✓
ขั้นตอนที่ 3			✓	✓	✓
ขั้นตอนที่ 4				✓	✓
ขั้นตอนที่ 5					✓

ข้อที่ 3

ตัวบ่งชี้	หน่วยนับ	เกณฑ์การให้คะแนน				
		1 คะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน	4 คะแนน	5 คะแนน
จำนวนขั้นตอนการดำเนินการที่แล้วเสร็จ	ขั้นตอน	ขั้นตอน 1	ขั้นตอน 1-2	ขั้นตอน 1-3	ขั้นตอน 1-4	ขั้นตอน 1-5

ผลการประเมิน:

คะแนนที่ได้เท่ากับ

บันทึก

จัดทำโดย: นางสาวอุบล บุราณ

ผู้ตรวจสอบ: นายศราวุธ ป้อมสินทรัพย์ (หัวหน้าส่วนแผนงาน)

วันที่ผลิต: วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2562

เผยแพร่: ครั้งที่ 1, วันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2562